

prima instanță: (Judecătoria Botanica municipiul Chișinău) M. Țurcan
instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) N. Vascan, E. Fistican, Vl. Clima

Î N C H E I E R E

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele completului,
judecători

Galina Stratulat
Oleg Sternioală
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Balan Tudor,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Balan Tudor
împotriva Elvirei Balan cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate,
partajarea în natură a bunurilor imobile și obligarea de a nu crea obstacole în
folosirea bunului imobil,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017, prin care a fost
respins apelul declarat de avocatul Roșca Andrei în interesele lui Balan Tudor și
menținută hotărârea Judecătoria Botanica municipiul Chișinău din 20 iunie 2016,

c o n s t a t ă :

La 05 februarie 2008, Balan Tudor a înaintat cerere de chemare în judecată
împotriva Elvirei Balan cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate,
partajarea în natură a bunurilor imobile și obligarea de a nu crea obstacole în
folosirea bunului imobil.

În motivarea acțiunii, Balan Tudor a menționat că în anul 1986 a încheiat
căsătoria cu Balan Elvira, iar după încheierea căsătoriei au locuit în imobilul situat
pe str. Fîntînilor 30 municipiul Chișinău, care-i aparținea Elvirei Balan.

De asemenea, a menționat că la momentul încheierii căsătoriei, imobilul
menționat era format din construcțiile lit. B cu suprafața totală de 36 m.p.

Ulterior, în baza deciziei Primăriei municipiului Chișinău nr. 24/34-5 din 15
octombrie 1998 ”Cu privire la autorizarea reconstruirii casei de locuit lit. B cu
construirea unui bloc anexat în două nivele din str. Fîntînilor 30 municipiul
Chișinău de către Balan Elvira”, a fost autorizată reconstrucția casei de locuit lit. B

în limitele extinse, cu construcția unui bloc anexat în două nivele cu dimensiunile 8.0 m x 6,3 m.

La fel, a reiterat că în perioada anilor 1998-2003 împreună cu Balan Elvira au reconstruit casa lit. B cu construcția unei anexe lit. B1, B2 conform deciziei menționate, iar de fapt a fost construită o casă cu trei nivele, iar în curtea casei a fost construit un beci și un garaj.

Relatează că în anul 2003 căsătoria cu Balan Elvira a fost desfăcută, însă după desfacerea căsătoriei au continuat să locuiască împreună, ducând o gospodărie comună pînă în luna iunie 2006.

Invocă faptul că după reconstrucția casei, aceasta a fost înregistrată după Balan Elvira cu cota-parte de 1.0, cu toate că aceasta a fost construită împreună.

În luna ianuarie 2008 a aflat că la cererea Elvirei Balan a fost radiat de la evidență fără a fi informat.

Consideră că deși imobilul lit. B inițial, pînă la încheierea căsătoriei a aparținut Elvirei Balan cu drept de proprietate, acesta urmează a fi recunoscut ca proprietate în devălmășie, deoarece pe parcursul căsătoriei a fost reconstruit, în urma căruia valoarea imobilului a sporit simțitor.

Balan Tudor solicită recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului situat în municipiul Chișinău, str. Fîntînilor 30 cîte $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală după fiecare, obligarea Elvirei Balan de a nu-i crea obstacole în folosirea imobilului.

Prin hotărârea Judecătoria Botonica municipiul Chișinău din 09 martie 2009, acțiunea înaintată de Balan Tudor a fost admisă.

S-a recunoscut Balan Tudor ca coproprietar a $\frac{2}{5}$ cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX; XXXXX; XXXXX; XXXXX; XXXXX, situat pe str. Fîntînilor 30 municipiul Chișinău, fiindu-i stabilit lui Balan Tudor și Balan Elvira cîte $\frac{1}{5}$ cotă-parte din acest bun.

S-a recunoscut Balan Tudor proprietar a $\frac{1}{2}$ cotă-parte din bunul imobil XXXXX situat pe str. Fîntînilor 30 municipiul Chișinău.

S-a obligat Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău de a efectua modificările în Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral XXXXX situat pe str. Fîntînilor 30 municipiul Chișinău (f.d. 101-105 Vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2010, a fost respins apelul declarat de Balan Elvira și menținută hotărârea Judecătoria Botonica municipiul Chișinău din 09 martie 2009 (f.d. 135-139 Vol. I).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 iunie 2011, a fost admis recursul declarat de Balan Elvira, casate hotărârile judecătorești, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Judecătoria Botonica municipiul Chișinău, în alt complet de judecată (f.d. 158-162 Vol. I).

Ulterior, Balan Tudor a depus cerere de concretizare a acțiunii, solicitînd recunoașterea dreptului de proprietate a cîte $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX situat în municipiul Chișinău, str. Fîntînilor 30, recunoașterea dreptului de proprietate cîte $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală din anexele B1, B2, veranda lit. b, mansardă și terasă lit. b2 din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX situat în municipiul Chișinău, str. Fîntînilor 30, partajarea în natură cîte $\frac{1}{2}$ cotă-parte fiecare a bunurilor imobile lit. C cu nr. cadastral XXXXX, anexele lit. B1, lit. B.2, veranda

lit. b, mansardă și terasă lit. b2 din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX situat în municipiul Chișinău, str. Fântânilor 30 și anume:

Lui Balan Tudor să-i fie atribuită în proprietate privată și transmis în natură bunul imobil lit. C cu nr. cadastral XXXXX situat în municipiul Chișinău, str. Fântânilor 30 în valoare de 615.600 lei;

- Elvirei Balan să-i fie atribuite în proprietate privată și transmise în natură anexele din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX situat în municipiul Chișinău, str. Fântânilor 30 : lit. B1 – în valoare de 909.812 lei; lit. B2 – în valoare de 33.380 lei. Veranda lit. b – în valoare fr 103.475 lei, terasa lit. b2 – în valoare de 17.804 lei, mansardă – în valoare de 346.872 lei, în valoare totală de 1.411.793 lei.

Pentru egalarea părților atribuite în natură, a solicitat încasarea de la Balan Elvira a sultei în mărime de 398.096 lei și obligarea Elvirei Balan de a nu-i crea obstacole în folosirea imobilului (f.d. 104-105 Vol. II).

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica municipiul Chișinău din 20 iunie 2016, acțiunea înaintată de Balan Tudor a fost respinsă.

S-a încasat de la Balan Tudor în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 24.500 lei (f.d. 132-136 Vol. II).

Pentru a decide astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că Balan Elvira a dobândit dreptul de proprietate asupra 2/5 cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX (casa lit. B) situat pe str. Fântânilor 30 municipiul Chișinău în temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău din 05 martie 1986, adică înainte de încheierea căsătoriei cu Balan Tudor, și prin urmare reprezintă un bun în drept de proprietate personal, exclusiv.

Astfel, prima instanță a concluzionat că deși Balan Tudor a invocat că în perioada anilor 1998-2003 au reconstruit împreună casa lit. B, cu construcția anexei B1 și B2, astfel urmînd a fi recunoscută proprietate în devălmășie, însă nu a formulat pe parcursul examinării cauzei un capăt de cerere în care să solicite recunoașterea cu drept de proprietate în devălmășie a soților asupra 2/5 cotă-parte din bunul imobil menționat.

La fel, instanța a reținut că bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX (casa lit. B) conform ultimei cereri de concretizare a cerințelor, nici nu constituie obiect al pretențiilor, deoarece nu figurează în cerințele formulate de reclamant. Or, cerințele reclamantului formulate și susținute de acesta vizează doar anexele la bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX și anume lit. B1, lit. B2, veranda lit. b, terasa lit. b, mansarda, precum și bunul imobil lit. C cu nr. cadastral XXXXX situate pe str. Fântânilor 30 municipiul Chișinău, iar potrivit Raportului de expertiză judiciară din 14 aprilie 2016, aceste anexe nu pot fi partajate în natură în două părți egale, reieșind din destinația, modul de folosință și planificarea existentă.

În consecință, instanța a conchis că fără a fi formulată pretenția cu privire la recunoașterea cu drept de proprietate în devălmășie a bunului unuia dintre soți, în condițiile invocării circumstanțelor prevăzute de art. 23 din Codul Familiei, ca precondiție obligatorie, nu poate fi admisă cerința cu privire la recunoașterea/determinarea cotelor-părți ideale a câte 1/2 cotă-parte fiecăruia, așa

cum a solicitat reclamantul, cu ulterioara partajare a bunului. Or. Instanța adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017, a fost respins apelul declarat de avocatul Roșca Andrei în interesele lui Balan Tudor și menținută hotărârea Judecătorei Botanica municipiul Chișinău din 20 iunie 2016.

La 16 octombrie 2017, Balan Tudor a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea înaintată să fie admisă.

Recurentul Balan Tudor, în motivarea recursului a menționat că instanța de apel a invocat că nu a prezentat careva probe ce ar demonstra faptul investirii mijloacelor financiare în edificarea construcțiilor.

Consideră această invocare a instanței de judecată greșită, deoarece în cadrul examinării cauzei, a menționat că procura personal materialele de construcție de la piață, fapt confirmat și prin depozițiile martorilor, iar lipsa probelor scrise prin faptul procurării materialelor de construcție de la piață este motivată prin nerecepționarea bonurilor de plată.

Deci, reiterează că a probat faptul contribuirii cu mijloace financiare la construirea bunurilor imobile, cu atât mai mult că o parte din lucrările de construcție au fost efectuate în timpul căsătoriei.

Prin urmare, consideră că la examinarea cauzei, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, precum și faptul că a apreciat arbitrar probele.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 24 mai 2017.

La 10 august 2017, în adresa părților a fost expediată decizia redactată a instanței de apel, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 16 octombrie 2017, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Balan Tudor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Balan Tudor.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Galina Stratulat

judecători

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari